

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem ve věci

žalobce: **K. D.**,
nar., st. přísl. Republika Uzbekistán,
bytem ,

zastoupen Mgr. Petrem Václavkem, advokátem,
sídlem Opletalova 25, Praha 1,

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**,
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 10. 2021, č. j. OAM-442/ZA-ZA11-VL13-2021,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

1. Žalobce se domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo rozhodnuto, že se mu mezinárodní ochrana podle § 12 – 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu ve znění do 30. 6. 2023 (dále jen „zákon o azylu“) neuděluje.
2. V žalobě namítl nesprávné posouzení a nedostatečné zjištění skutkového stavu a související rozpor se zásadou materiální pravdy dle § 3 správního řádu. Dle žalobce není zřejmé, z čeho žalovaný vychází ohledně závěru, že neshledal v případě návratu žalobce do vlasti odůvodněný strach z pronásledování dle § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalobce namítá nedostatečné posouzení jednotlivých důvodů udělení mezinárodní ochrany, dle něj je odůvodnění žalovaného v tomto směru nepřiléhavé s ohledem na jednotlivé důvody. Nebyly dostatečně reflektovány všechny důkazy. Žalobce namítá nepřezkoumatelnost rozhodnutí z důvodu nevypořádání se s tvrzením žalobce. Žalobce tvrdil, že byl zadržen samozvanými příslušníky státních orgánů údajně po předchozím udání, následně měl být vyslýchán pro obvinění z terorismu, extrémismu a protivládní činnosti. Poté byl v rámci své profese taxikáře opakovaně sledován. Po asi čtvrt roce byl stejnými osobami znovu omezen na svobodě údajně z těchto důvodů. Následně bylo žalobci vyhrožováno, přičemž byl i bit, a to proto, aby se doznal k vraždě, kterou nespáchal. Vše se dělo z důvodu jeho náboženského vyznání, je praktikujícím vyznavačem islámu. Žalovaný nijak nevyvracel tvrzení žalobce, došlo tím k porušení mezinárodních úmluv a směrnice EU (směrnice Rady 2005/85/ES ze dne 1. 12. 2005, o minimálních normách pro řízení o přiznávání a odnímání postavení uprchlíka, směrnice Rady Evropské unie 2004/83/ES ze dne 29. 4. 2004, o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany, Evropská úmluva o lidských právech (čl. 5 a 6) a Mezinárodní pakt o občanských a politických právech (čl. 2 a 26). Žalobce zmínil požadavek § 19 odst. 3 zákona o azylu, tj. aby pohovor s žadatelem o udělení mezinárodní ochrany prováděla a podklady pro vydání rozhodnutí připravovala kvalifikovaná osoba, kdy se žalobce domnívá, že k tomuto nedošlo. Obsah provedených pohovorů byl do značné míry mimoběžný s tvrzenými a osvědčenými skutečnostmi. Žalovaný systematicky stavěl tvrzení žalobce do světla problémů, které nedosahují takové intenzity, že by porušovala některá ze základních práv, k tomu přispěla izolovanost jednotlivých tvrzených skutečností. Dle žalobce byly předloženy důvěryhodné důkazy správním orgánem objektivně nebyl zpochybněn tzv. azylový příběh. Žalovaný pro své závěry využil irelevantní podklady, odkázal na aktuální informace OAMP o Uzbekistánu, nicméně tyto nehovoří tak, že by bylo možné je považovat za spolehlivé potvrzení tvrzení žalovaného. Naopak zmiňují, že prezident Mirzijojev v Uzbekistánu udržuje pod nadvládou moci výkonné kompletní kontrolu nad legislativní a soudní složkou moci. Informace OAMP výslovně zmiňují, že přes znaky uvolnění zůstává režim i nadále autoritativní. Obdobně není možné vyvozovat závěry z faktu, že žalobce neměl potíže s vycestováním ze země původu. Je zjevné, že místní orgány veřejné správy mají zájem o žalobcovu osobu za jeho přítomnosti na území Uzbekistánu, nikoli po tom, co se žalobce v důsledku nátlaku rozhodl pro emigraci. Žalobce má rovněž za to, že žalovaný prezentoval nesprávné skutkové závěry ve věci důvodů podání žádosti. V této souvislosti doplnil, že do podání žádosti o mezinárodní ochranu nebyl ve správních řízeních zastoupen advokátem.
3. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Postupoval v souladu se zákonem o azylu a jednotlivými ustanoveními správního řádu, napadené rozhodnutí nepovažuje za vadné, nesprávné či nezákonné. Zjistil skutečný stav věci, případ posuzoval ve všech souvislostech,

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

zabýval se všemi skutečnostmi, které žalobce v průběhu správního řízení uvedl, opatřil si potřebné podklady a objektivní informace pro rozhodnutí. Vzhledem k individuálnímu posuzování žádostí je ve svých úvahách omezen na sdělení žadatele a až následně může tato sdělení hodnotit na podkladu informací o zemi původu. V této souvislosti zmínil rozsudek NSS č. j. 3 Azs 21/2004 ze dne 6. 10. 2004. Povinnost správního orgánu zjistit skutečný stav věci je dána pouze v rozsahu žadatelem tvrzených důvodů (rozsudek NSS č. j. 5 Azs 222/2004 ze dne 30. 9. 2004). Správní orgán musí umožnit žadateli o mezinárodní ochranu sdělit v řízení všechny okolnosti, které považuje pro udělení mezinárodní ochrany za významné, avšak není jeho úkolem předstírat další potenciální důvody. Jako podklad k rozhodnutí využil žalovaný též širokou škálu informací o politické a bezpečnostní situaci a stavu dodržování lidských práv v Uzbekistánu. Tyto informace jsou součástí spisového materiálu a žalobci byla dána možnost se v rámci seznámení s podklady rozhodnutí seznámit, vyjádřit se k nim, navrhnout další podklady rozhodnutí, uvést nové skutečnosti. Žalobce se s obsahem podkladů pro vydání rozhodnutí seznámit nechtěl, nechtěl se k nim ani vyjádřit či navrhnout doplnění. Žalovaný má za to, že jím použité informace jsou dostatečně aktuální, objektivní, z dohledatelných zdrojů. Bylo vycházeno z žalobcovy výpovědi, závazných stanovisek k možnosti vycestování ev. č. ZS52138 a ZS38280, z informací ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Uzbekistánu (Informace MZV ČR č. j. 106865-6/2021-LPTP ze dne 20. dubna 2021, Informace OAMP – Uzbekistán – Bezpečnostní a politická situace v zemi, ze dne 25. února 2021 a Informace Centra informací o zemích původu a analýzu v oblasti migrace (Lifos) švédské Migrační rady, Uzbekistán, ze dne 14. 12. 2020. Podle žalovaného žalobce v situaci, kdy neuspěl se svou žádostí o udělení mezinárodní ochrany, volí argumentaci směřující vůči podkladům, k jejichž obsahu, formě ani původu ale nevznese v rámci úkonu seznámení jakoukoli námitku. Žalovaný poukázal dále na provedené pohovory a napadené rozhodnutí, kde je podrobně popsáno a odůvodněno, které skutečnosti žalobce v průběhu řízení tvrdil, a jak je žalovaný hodnotil. V případě žalobce nebyly shledány relevantní důvody pro udělení azylu dle § 12b) zákona o azylu žalobce žádné takové důvody netvrdil. Žalovaný uvedl, že se zabýval tvrzením žalobce, že jej chtějí policie či bezpečnostní složky spojovat s extremistickou náboženskou skupinou a po návratu jej mohou uvěznit, kdy konkrétně byl dle jeho tvrzení na dvou výsleších, kde jej nutili přiznat se k vraždě. Žalovaný toto shledal zcela neoprávněným a zjevně tvrzením s cílem dodat závažnost žádosti. Jak vyplynulo z výpovědi žalobce, sám nebyl z ničeho obviněn, natož trestně stíhán. Žalobce dále výslovně uvedl, že ve své vlasti neměl kromě výše uvedeného, kdy byl dvakrát vyslýchán, žádné jiné problémy. Následně žalobce vycestoval ze země původu plánovaně, legální cestou na základě platných dokladů, přes oficiální hraniční přechod, tedy s plným vědomím tamních státních orgánů, aniž by mu v tom někdo jakkoliv bránil. Pokud by o něj měly uzbecké orgány natolik vážný zájem, že by jej měly ohrozit i v případě jeho návratu do vlasti po čtyřech letech, pak tak mohly učinit již před jeho odjezdem. Dle žalovaného žalobce nebyl schopen vysvětlit, proč by měl zájem o jeho osobu trvat. Žalovaný dále uvedl, že nedospěl na základě výpovědi žalobce k závěru, že by se státní orgány země původu o něj zajímaly v souvislosti s jeho rasou, národností, náboženstvím či jiným azylově relevantním důvodem, přičemž žalobce nebyl schopen věrohodně vysvětlit, jaká byla motivace policistů žalobce obviňovat z extremismu či vraždy. I pokud by žalovaný připustil pravdivost tvrzení žalobce o jeho bití, čímž by jednání příslušníků bezpečnostních složek vůči žalobci v tomto případě překročilo akceptovatelnou míru a šlo by zcela evidentně o porušení služebních povinností i zákona

z jejich strany, tak ani z tohoto pohledu nedosahuje dle žalovaného jednání státního orgánu míry odpovídající závažnému porušení základních lidských práv žalobce, jak vyžaduje zákon o azylu pro naplnění definice relevantního pronásledování. Znovu žalobce vyslýchán či zadržen nebyl, rovněž se nikdy se svými údajnými problémy neobrátil na žádné kompetentní orgány či složky s žádostí o pomoc a ochranu jeho údajně poškozených práv. Žalobce nebyl v zemi státní příslušnosti pronásledován ve smyslu zákona o azylu a podle žalovaného neuvedl ani žádné skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že se tak stane v případě jeho návratu. Tvrzení žalobce o možném uvěznění považuje žalovaný za minimálně nadhodnocené a účelově uvedené motivované snahou o legalizaci pobytu v ČR. Žalovaný je přesvědčen o účelovosti žádosti, která byla podána dle něj s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Podle žalovaného žalobce pouze domýšlí krajní scénáře v případě jeho návratu do země původu, žalovaný má zároveň za to, že žalobce v průběhu řízení nesdělil žádnou relevantní skutečnost pro udělení doplňkové ochrany, žalovaný tak nedospěl k závěru, že by žalobci v zemi původu hrozila vážná újma. Nebylo shledáno, že by jeho vycestování do vlasti bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. K námitce ohledně podkladů žalovaný poukázal na rozhodnutí NSS č. j. 6 Azs 291/2018 - 25, že ve věci žalobce byly použity zprávy obdobného obsahu jako ve zmíněné věci. Žalobní námitky jsou dle žalovaného obecného charakteru, bez bližší konkretizace, uváděný odkaz na kvalifikační směrnici a judikáty NSS nemají s případem žalobce souvislost a lze je vnímat pouze v obecné rovině.

4. Při jednání soudu dne 6. 9. 2023 zástupce žalobce uvedl, že argumentace žalovaného je obecná a nepodložená podklady, případně jsou skutková zjištění v rozporu s obsahem spisu. Argumentace žalovaného opřena o absenci trestního stíhání žalobce je v rozporu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Azs 47/2023 – 19, dle kterého k naplnění předpokladů pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 písm. b) zákona o azylu postačí možnost budoucího pronásledování. Žalobce byl pronásledován z důvodů náboženských a jeho obava byla reálná. Ze zpráv shromážděných žalovaným vyplývá, že orgány veřejné moci země původu se dopouštějí popírání základních práv a svobod svých obyvatel, nejsou tam zaručeny pravidla spravedlivého procesu. K tomu předložil zprávu nevládní organizace Human Rights Watch, dle které *muslimové, kteří praktikují svou víru mimo státní kontrolu, byli nadále terčem útoků úřadu s falešnými trestními obviněními souvisejícími s náboženským extrémismem*. Dále žalobce namítl novou okolnost – narození syna Daniela dne 26. 8. 2023, jehož matka je státní příslušnicí Ukrajiny a na území ČR má trvalý pobyt. Vycestováním žalobce by došlo k porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a čl. 3 Úmluvy o právech dítě, jsou tak dány podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu ve znění do 30. 6. 2023.
5. Z obsahu správního spisu vyplynuly pro rozhodnutí ve věci samé podstatné následující skutečnosti:
6. Žalobce v žádosti ze dne 1. 7. 2021 uvedl, že jeho náboženské přesvědčení je islám, o politiku se nezajímá. Je rozvedený, má dvě děti. Uzbekistán opustil dne 3. 10. 2017, cestoval přes Francii do ČR, kam přijel na francouzské turistické vízum. V ČR podal neúspěšně žádost o pobyt. Jeho zdravotní stav je bez omezení. K důvodům podání žádosti uvedl, že je muslim, každý den se modlí. Pracoval jako taxikář, přičemž k němu přišli dva muži, kteří se představili, že jsou z KGB. Žalobci řekli, že proti němu někdo podal svědectví a musí jet s nimi. Seděli v kanceláři a žalobce muži obviňovali z extremismu, terorismu a z protivládní činnosti. Žalobce jim odpověděl, že nic takového nedělal, že se na

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

něj snaží hodit něco, co neudělal, avšak oni trvali na svém. Poté jej propustili a sdělili, že bude ještě předvolán. Poté měl nějakou dobu klid, ale měl pocit, že jej sleduje nějaké auto. Asi po třech či čtyřech měsících jej znovu odvezli a umístili do sklepa, kde byla tma. Znovu jej obviňovali. Když chtěl žalobce důkazy, řekli mu, že na něj hodí vraždu a začali jej bít. Další den mu řekli, že v jeho autě našli arabsky psanou knihu, k čemuž žalobce sdělil, že arabsky neumí. Poté jej opět bili a chtěli doznání. Následně byl propuštěn s tím, že mu mělo být opět sděleno, že bude znovu předvolán. Poté se rozhodl odjet z Uzbekistánu. Ve Uzbekistánu je ve vězení mnoho nevinných. Jeden z klientů v práci mu pomohl vycestovat. Báł se, když dostal výjezdní příkaz z území ČR.

7. Při pohovoru dne 1. 7. 2021 sdělil, že do ČR přicestoval v říjnu 2017. K dotazu, proč jel právě do ČR, uvedl, že se ve Francii seznámil s jedním krajanem, který mu poradil, že ve Francii je vyřízení pobytových dokladů složité, ale že v ČR dávají vízum na strpění. Zavolał do ČR nějakému člověku a za ním přijel do ČR, poté šel k advokátovi. Přijel na francouzské turistické vízum na 15 dní. S advokátem šli ke konci platnosti víza na cizineckou policii vyřídit vízum na strpění. Na policii jej na několik dní zavřeli, poté dostal „papír“, na základě kterého zde mohl pobývat. Byl zde 8 měsíců, advokát si poté řekl o další peníze, které však žalobce neměl. Nějaký Ukrajinec mu poradil levnějšího advokáta, požádal o další povolení k pobytu, ale již jej nedostal. Naposledy měl povolený pobyt na 8, pak na 6 měsíců, poté se již nikam neobracel. Správní vyhoštění zatím nedostal. Žalobce byl upozorněn, že dle informačního systému dostal správní vyhoštění od 4. 4. 2018 do 29. 1. 2020. K tomu sdělil, že to bylo poprvé, když šel na policii. Dále to řešil advokát a žalobce k tomu nic bližšího neví. Trestně stíhán v ČR nebyl. O mezinárodní ochranu požádal až po vydání výjezdního příkazu, když mu hrozilo nucené vycestování z ČR. Báł se, že by jej po návratu zavřeli nebo zabili. O možnosti požádat o azyl se dozvěděl teprve před rokem, báł se přijít, ale nakonec to riskl. Při vycestování z vlasti žádné problémy neměl. Důvodem žádosti je, že neudělal nic trestného, ale ve vlasti na něj chce policie hodit trestný čin. Lidská práva se tam nedodržují. Spojují to s žalobcovou vírou, říkají, že je to proti vládě. Chtěli na něj hodit vraždu. Problémy začaly v roce 2017, přesně neví. Dále byl dotázán, z jakého důvodu neuvedl tyto skutečnosti již při výslechu v řízení o správním vyhoštění, uvedl, že to chtěl říct, ale věřil advokátovi, který mu říkal, co má sdělit. Tlumočnice mu měla tehdy říci, že má problémy uvést, ale řídil se advokátem. Přestože měl v zemi problémy s uzbekými orgány, vycestovat se mu podařilo, povolení si totiž vyřizoval již v roce 2016. Má tam problém s policií, ale žádné zákony neporušoval. Oficiálně s ním žádné řízení nebylo zahájeno. Trestně stíhán tam nebyl. K dotazu, zda si mohl na jednání policistů (mj. bítí) stěžovat, uvedl, že tak učinit chtěl, ale báł se, neboť jsou všichni propojení. Žalobce neví, proč jej chtěli ve vlasti obvinít z extremismu. Bývalá manželka jej nenechává mluvit s dětmi, proto s nimi není v kontaktu.
8. Městský soud v Praze přezkoumal dle § 75 s. ř. s. napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.
9. Soud vyšel v dané věci z následujících právních předpisů:
10. Podle § 12 zákona o azylu ve znění do 30. 6. 2023 *azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých*

politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

11. Podle § 14 téhož zákona *jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.*
12. Podle § 14a odst. 1 zákona *doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.*
13. Podle § 14a odst. 2 zákona *ve znění do 30. 6. 2023 za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.*
14. Podle § 2 odst. 4 zákona *pronásledováním se rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování.*
15. Podle § 2 odst. 6 zákona *původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu.*
16. Žalovaný se zabýval jednotlivými možnostmi udělení mezinárodní ochrany.
17. K možnosti udělení azylu dle § 12 písm. a) zákona o azylu žalovaný konstatoval, že dospěl k závěru, že žalobce neuvedl v průběhu řízení skutečnosti, na základě kterých by bylo možné učinit závěr o tom, že vyvíjel ve vlasti činnost směřující k uplatňování práv a svobod dle § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byl relevantní způsobem pronásledován. K tomu žalovaný podotkl, že žalobce především v průběhu řízení výslovně uvedl, že politické přesvědčení nemá a neuvedl, že by měl v této souvislosti mít ve vlasti jakékoli problémy. Žalovaný nenalezl důvod, proč by měl být žalobce v této souvislosti pronásledován a možnost udělit žalobci azyl dle § 12 písm. a) zákona o azylu vyloučil.
18. K neudělení azylu dle § 12 písm. a) zákona o azylu soud uvádí, že závěry žalovaného vychází z tvrzení žalobce o absenci politického přesvědčení. Žalobce sice uváděl, že měl být při výsleších obviněn mj. z protivládní činnosti, avšak jakoukoliv politickou aktivitu popřel.
19. U žalobce nebyly nalezeny důvody pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalovaný uvedl, že co se týče tvrzení žalobce, že jej chtěly bezpečnostní složky spojovat

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

s extremistickou náboženskou skupinou a po návratu jej mohou uvěznit, kdy měly žalobce při dvou výsleších nutit přiznat se k vraždě, že toto považuje za účelové s cílem dodat závažnost jeho žádosti. Dle žalovaného vyplynulo z žalobcovy výpovědi, že nebyl z ničeho obviněn, natož trestně stíhán. Žalobce měl také vyloučit, že by ve vlasti měl jiné problémy. Žalovaný poukázal na to, že žalobce vycestoval plánovaně, legální cestou, na základě platných dokladů, přes oficiální hraniční přechod, s plným vědomím státních orgánů, aniž by mu v tom kdokoli bránil. Dle žalovaného pokud by měly státní orgány Uzbekistánu o žalobce po čtyřech letech od uvedených potíží zájem, pak tak mohly učinit nepochybně efektivněji době před jeho vycestováním. Žalobce podle žalovaného nevysvětlil, proč by zájem státních orgánů o něj měl nadále trvat. Žalovaný konstatoval, že nedospěl k závěru, že by se státní orgány měly o žalobce zajímat v souvislosti s jeho rasou, národností, náboženstvím či jiným azylově relevantním důvodem, přičemž žalobce nebyl schopen věrohodně vysvětlit, jaká byla motivace policistů žalobce obviňovat z extremismu či vraždy. Co se týká intenzity jednání, hovořil žalobce pouze o dvou výsleších, kdy žalovaný se domnívá, že i kdyby připustil pravdivost tvrzení žalobce ohledně jeho bití, nedosahovalo by podle žalovaného takové jednání, byť by šlo o jednání, které by zjevně překračovalo akceptovatelnou míru a bylo v rozporu se služebními povinnostmi, úrovně pronásledování dostatečné pro udělení azylu. Žalobce již znovu zadržen nebyl a se svými problémy se neobrátil na žádné kompetentní orgány. Dle žalovaného žalobce ve vlasti nebyl v minulosti pronásledován a z ničeho ani neplyne, že by měl být pronásledován po návratu. Žalovaný dodal, že se domnívá, že dle něj využil žalobce možnost podat žádost o udělení mezinárodní ochrany výhradně z důvodu legalizace pobytu, přičemž poukázal na to, že o mezinárodní ochranu žalobce požádal až v době, kdy mu hrozilo vycestování z ČR.

20. Z odůvodnění rozhodnutí vyplývá, že žalovaný při rozhodování vycházel z tvrzení žalobce, přičemž mu při pohovoru byly kladeny otázky směřující ke zjištění důvodů opuštění Uzbekistánu, dále například otázky týkající se toho, zda zaznamenal ve vlasti dříve nějaké obtíže. Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004-57: *„Není povinností žadatele o azyl, aby pronásledování své osoby prokazoval jinými důkazními prostředky než vlastní věrohodnou výpovědí. Je naopak povinností správního orgánu, aby v pochybnostech shromáždil všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědi žadatele o azyl vyvracejí či zpochybňují.“* Z protokolu o pohovoru je zjevné, že žalobci byly standardním způsobem pokládány otázky týkající se jeho pobytové historie a především jím tvrzených potíží, které měl ve vlasti mít, jak uvedl v údajích k žádosti, které poskytl před konáním pohovoru. Žalovaným byly zjišťovány podrobnější informace ohledně žalobcova zadržení a násilného jednání ze strany příslušníků KGB, kteří jej měli při výslechu mj. bít. Při pohovoru zjištěné skutečnosti byly žalovaným v jeho průběhu dány do kontextu s tvrzeními žalobce uváděnými v předchozím řízení o správním vyhoštění, přičemž žalobce byl konkrétně dotazován, z jakého důvodu své potíže nesdělil správnímu orgánu již tehdy. Taktéž byl mj. tázán, z jakého důvodu žádal o mezinárodní ochranu nikoli bezprostředně po příjezdu, ale až když se ocitl v pobytově kritické situaci. Pohovor byl proveden dne 1. 7. 2021 pracovníkem OAMP za řádné účasti tlumočnice, přičemž žalobce protokol o něm následně podepsal bez jakýchkoli připomínek, kdy ani v průběhu pohovoru žalobce neupozornil, že by měl jakékoli pochybnosti o vedení pohovoru. Současně z ničeho neplyne, že by žalobci mělo být jakkoli bráněno uvést všechny skutečnosti, které považoval v dané věci za podstatné. V tomto směru není ze žalobní námítky o neprovedení pohovoru neproškolenou osobou zřejmé, z čeho konkrétně žaloba

dovozuje nedostatečnost provedeného pohovoru a jaké azylově relevantní okolnosti měly být předmětem pohovoru, jestliže je zejména povinnosti žadatele o azyl tvrdit okolnosti, které mají založit předpoklad pro udělení mezinárodní ochrany. Žaloba namítá, že provedené pohovory byly mimoběžné se skutečnostmi, které žalobce průběžně tvrdil a osvědčoval. Obdobně v rámci zcela obecné žalobní námitky o nedostatečně zjištěném skutkovém stavu žaloba tvrdí, že *žalovaný v napadeném rozhodnutí nereaguje na skutečnosti tvrzené ani doložené, některá tvrzení a důkazy explicitně pomíjí či implicitně přehlíží nebo minimálně adekvátně nereflektuje. Žalobci se podařilo shromáždit extrémní množství důkazů ke svému případu, a to přesto, že notoriitou azylových řízení je důraz na skutečnost, že z podstaty těchto řízení je výskyt silné důkazní situace spíše raritou. Ze správního spisu však plyne, že žalobce kromě účasti na pohovoru neučinil žádné podání, natož aby během azylového řízení předložil jakýkoliv důkaz. Soud považuje žalobu za velmi obecnou a v určitých částech se zjevně netýká věci žalobce. Soud má sice také výhrady k aktivitě žalovaného při provádění výsledku žalobce, avšak v obráceném gardu. Žalobcem tvrzený azylový příběh je relativně dějově strohý, čím jednodušší azylový příběh, tím vyšší požadavky jsou kladeny na aktivitu žalovaného, pokud hodlá nalézt rozpory v tvrzení žadatele v zájmu zjištění skutečného stavu věci. Soud například zaujalo tvrzení žalobce o tom, že byl vyslýchán příslušníky KGB. Vzhledem k dávnému rozpadu SSSR a snaze nástupnických států o emancipaci nebo přímo popření předchozího vývoje je nasnadě, že nové represivní orgány nástupnických států neponesou označení dřívejší sovětské tajné služby. Přičemž žalobce není ve věku, u kterého by bylo možné očekávat ustrnutí v názvosloví z doby minulé. Výše uvedené soud uvádí nad rámec důvodů rozhodnutí.*

21. I pro řízení o žalobě proti rozhodnutí podle zákona o azylu platí dispoziční zásada spojená se zásadou koncentrace uplatnění žalobních bodů ve lhůtě zákonem stanovené k podání žaloby. Rozšíření žaloby po uplynutí lhůty je přípustné pouze v rozsahu doplnění, resp. rozhojnění již řádně uplatněného konkrétního žalobního bodu nebo v rozsahu nově vzniklé okolnosti. Obecné námitky o porušení zákonného ustanovení nebo jiného pramenu práva (zde kvalifikační směrnice) nejsou řádným žalobním bodem, který by byl způsobilý soudního přezkumu. Žalobce při soudním jednání poukázal na rozsudek NSS č. j. 2 Azs 47/2023 – 19 ohledně otázky absence trestního stíhání, avšak pominul pro posuzovanou věc další závěry daného rozsudku, který poukázal na § 75 odst. 2 s. ř. s. a na rozhodnutí NSS č. j. 2 Azs 60/2017–48 a č. j. 7 Azs 79/2009–84.
22. V rozsudku č. j. 2 Azs 60/2017–48 kasační soud uvedl, že *„správní soudnictví, ovládané zásadou dispoziční a koncentrační, je koncipováno tak, že poskytuje ochranu subjektivním veřejným právům fyzických a právnických osob způsobem a za podmínek stanovených zejména soudním řádem správním, nejedná se o všeobecnou kontrolu zákonnosti postupu a rozhodování správních orgánů. Je vždy na osobě rozhodnutím dotčené, zda toto rozhodnutí akceptuje, či zda se proti němu bude bránit u soudu; je rovněž na její vůli, jaká pochybení označí za podstatná (usnesení rozšířeného senátu ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009 – 84). Pojem „žalobního bodu“ je institutem zakořeněným v samých historických základech dnešní podoby správního soudnictví: „Jednotlivé stížné body ... to je necessarium stížnosti, nezbytná její náležitost. „Stížné body“ dávají ohraničující rámec soudní kontrole správního aktu“ (HÁCHA, E., Slovník veřejného práva československého, Reprint původního vyd. Praha: Eurlex Bohemia, 2000, heslo Nejvyšší správní soud, str. 855 a násl.). Judikatura Nejvyššího správního soudu se proto ustálila na požadavku, že „od žalobce, který vymezuje hranice soudního přezkumu, se tedy oprávněně žádá procesní zodpovědnost. Soud za něj nesmí nahrazovat jeho projev vůle a vyhledávat na jeho místě vady napadeného správního aktu“ (rozsudek rozšířeného senátu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4*

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

As 3/2008–78, publ. pod č. 2162/2011 Sb. NSS). Zakotvení tohoto pravidla je odůvodněno jednak zásadou rovnosti zbraní (povinnost uvést žalobní bod stanoví žalovanému meze jeho obrany, tedy to, k čemu se má vyjádřit a k čemu má předložit protiargumenty), jednak zásadou právní jistoty a rychlosti řízení (již zmiňovaný rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 4 As 3/2008–78).“

23. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu se v usnesení ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009–84, vyjádřil rovněž k otázce, zda v případě žalob ve věcech mezinárodní ochrany nejsou dány specifické důvody k prolomení § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu ve zmíněném usnesení konstatoval, že *„(v) věcech mezinárodní ochrany totiž existují mezinárodní závazky, které je třeba respektovat; ostatně mezinárodní smlouvou je soud rovněž vázán a je oprávněn také posuzovat soulad jiného předpisu s takovou smlouvou (čl. 10, čl. 95 Ústavy). Soud tedy musí nad rámec žalobních bodů respektovat princip non-refoulement vyplývající z Ženevské úmluvy a i z čl. 3 evropské Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. (...) Pro daný případ to znamená, že by soud nemohl přehlédnout (bez ohledu na obsah žaloby), pokud by byly dány důvody k ochraně žalobce před hrozící vážnou újmu v zemi původu, které žalovaný nezohlednil za situace, kdy již nepřichází v úvahu žádná další řízení, v němž by mohla být ochrana poskytnuta. (...) Pokud tedy soud má k dispozici poznatky o tom, že žadateli o azyl je nezbytné poskytnout doplňkovou ochranu podle § 14a zákona o azylu, neboť její neposkytnutí by bylo narušením zásady non-refoulement a ochranu již nelze poskytnout v jiném řízení, rozhodnutí žalovaného zruší, aniž by taková skutečnost musela být žalobou výslovně namítána. (...) Pokud tedy soud nemá poznatky podporující závěr, že v řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo nezbytné poskytnout cizinci doplňkovou ochranu, neboť k tomu byly důvody plynoucí ze zásady non-refoulement, která již nemůže být zajištěna v jiném řízení, pak možnost překročení žalobních bodů je vázána jen na výjimky upravené soudním řádem správním (tedy musela by být zjištěna buď nicotnost rozhodnutí, nebo jeho nepřezkoumatelnost znemožňující přezkoumání v mezích žalobních bodů).“*
24. Správní soud tedy obecně přezkoumává napadené správní rozhodnutí pouze v mezích žalobních bodů a v rozsahu vymezeném žalobními tvrzeními. V případě žalob ve věcech mezinárodní ochrany však existují situace, kdy může krajský (městský) soud tyto meze překročit. Jedná se však o výjimku z obecného pravidla, a ta musí splňovat shora vytyčené mantinely. Pouze v situaci, jsou-li zde důvody svědčící pro hrozící vážnou újmu v zemi původu, které žalovaný nezohlednil, a zároveň by nebylo možné ochranu poskytnout v jiném řízení, mohl by městský soud vycházet ze skutečností, které nebyly uplatněny v podané žalobě. V nyní projednávané věci však tyto závažné okolnosti nenastaly.
25. Žalobce namítl nepřezkoumatelnost z důvodu absence vypořádání s tvrzením žalobce, aniž by však kromě neodůvodněného závěru o absenci pronásledování po návratu do země původu opomenuté tvrzení specifikoval. Žalovaný se s tvrzeným azylovým příběhem vypořádal, jestliže uvedl, že žalobce neuplatňoval v zemi původu politická práva svobody, proto nemohl být ani pronásledován. Co se týče tvrzeného pronásledování z důvodu náboženství, žalovaný poukázal na to, že žalobce nebyl trestně stíhán, byl pouze 2x vyslýchán a to způsobem, který v případě připuštění věrohodnosti tvrzení by byl porušením služebních povinností a z pohledu žalovaného nedosáhl míry odpovídající závažnému porušení základních práv žadatele – relevantního pronásledování. Znovu vyslýchán nebyl, neobrátil se na kompetentní orgány s žádostí o pomoc. Netvrdil nic, co by nasvědčovalo, že by byl pronásledován po návratu do vlasti. O mezinárodní ochranu požádal až po uložení správního vyhoštění, přestože mu nic nebránilo takto učinit

bezprostředně. Dále žalovaný poukázal na to, že žalobce sám označil snahu o výdělek jako hlavní důvod vycestování. Žalovaný tudíž přdestřel své úvahy, pro které nevyhověl žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany. Soud má za to, že bylo na žalobci, aby uplatnil v zákonné lhůtě konkrétní námitky, nikoli pouhý nesouhlas, byť opřený o označení zákonného ustanovení nebo citaci judikatury, zejména pokud je zastoupen advokátem.

26. Dle žaloby není zřejmé, z čeho žalovaný dovodil absenci obavy z pronásledování po návratu do země původu z důvodů podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Lze přisvědčit žalobě, že tvrzení žalovaného o tom, že žalobce nezmínil *jakoukoliv diskriminaci* z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu, je zmatečné, jestliže žalobce tvrdil, že byl při výslechu policie bit za s cílem vynutit jeho přiznání k vraždě, které se nedopustil, kdy příčinou takového postupu mělo být jeho náboženské vyznání. Tvrzení žalobce o útlaču policií je tvrzením o pronásledování z důvodu náboženství, jak stanoví § 12 písm. b) zákona o azylu. Ostatně po daném zmatečném závěru žalovaný ihned provedl vypořádání s tvrzením žalobce, že *jej chtějí policie či bezpečnostní složky spojovat s extremistickou náboženskou skupinou a po návratu jej mohou uvěznit (str. 4 rozhodnutí)*. Pokud se žalovaný tvrzeným azylovým příběhem žalobce zabýval, nelze dovodit nepřezkoumatelnost závěru o absenci obavy z pronásledování po návratu do země původu z důvodů podle § 12 písm. b) zákona o azylu bez ohledu na počáteční zmatečnost úvah žalovaného. Uvedená zmatečnost nezakládá natolik zásadní rozpor odůvodnění rozhodnutí žalovaného, aby byla důvodem pro zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.
27. Žalobce namítl, že žalovaný *pouze opakuje těžké důvody pro nevyhovění každému jednotlivému ustanovení, byť jsou tyto naprosto nepřiléhavé a nemohou žádným způsobem svědčit o nenaplnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany. Žalobce je přesvědčen, že správní orgán nedostál své povinnosti vyplývající ze zásady materiální pravdy, kdy nedostatečně zjistil skutkový stav věci, respektive skutkový stav zjištěný v rámci řízení vykládá naprosto nesprávně a v rozporu se skutečností a vyvozuje tak nesprávné závěry, v důsledku čehož pak nesprávně dochází k tomu, že nejsou splněny podmínky pro udělení mezinárodní ochrany. K tomu soud konstatuje, že případné opakování důvodů nenaplnění podmínek jednotlivých forem mezinárodní ochrany samo o sobě nezakládá nezákonnost rozhodnutí, naopak v případě nevěrohodnosti azylového příběhu jde o přirozený stav.*
28. Dle žaloby žalovaný nikterak nevyvracel tvrzení žalobce *a v dostatečné míře relevancí tvrzení žalovaného, místo toho naopak víceméně bez dalšího tvrdí, že nejsou dány důvody obav z dalšího pronásledování. Je tedy zřejmé, že takový postup je nejen nezákonný pro rozpor s ustanovením § 12 b) zákona o azylu a ustanovením § 3 správního řádu, nýbrž též nepřezkoumatelný, neboť žalovaný se prakticky nijak nevypořádal s tvrzeními žalobce. Ve skutečnosti se jedná o námitku nepřezkoumatelnosti, kterou soud důvodnou neshledal.*
29. K námitce nedostatečně zjištěného stavu věci a obsahu podkladů soud uvádí, že odborné podklady, které žalovaný ve věci opatřil, odpovídají požadavkům § 23c písm. c) zákona o azylu. Nejvyšší správní soud ve vztahu ke shromážděným podkladům v rozsudku ze dne 4. 2. 2009, č. j. [1 Azs 105/2008](#) – 81 uvedl: „*Při používání informací o zemích původu je nutné dodržovat následující pravidla. Informace o zemi původu musí být v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné.*“ Také těmto požadavkům podklady shromážděné žalovaným zcela vyhovují. Jde-li o otázku možnosti vycestování, vycházel žalovaný mj. ze závazných

stanovisek Ministerstva vnitra ČR, která měl k dispozici z řízení o správním vyhoštění. Zároveň však tato stanoviska nebyla jediným podkladem pro posouzení možnosti vycestování žalobce a situace v zemi. Ohledně posouzení politické a bezpečnostní situace v Uzbekistánu včetně otázky tamního dodržování práv bylo naopak vycházeno z odborných informací, které žalovaný opatřil od příslušných subjektů (OAMP MV ČR, MZV ČR, Centrum informací o zemích původu a analýzu v oblasti migrace (Lifos) švédské Migrační rady). Vzhledem k datu rozhodování žalovaného (konec října 2021) se jednalo se o aktuální materiály z let 2020 a 2021. Podklady, které žalovaný využil, plně odpovídají náležitostem, které jsou na podklady pro vydání rozhodnutí standardně kladeny.

30. K bezpečnostní situaci v Uzbekistánu lze zmínit usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 5. 2020 č. j. 7 Azs 59/2020 – 26, dle kterého: „Žalovaný se důkladně zabýval i aktuální situací v Uzbekistánu, přičemž zkoumal i bezpečnostní a politické poměry v zemi. Jeho postup odpovídá judikatuře Nejvyššího správního soudu, která se nadto aktuální bezpečnostní situací v Uzbekistánu opakovaně zabývala, viz např. usnesení ze dne 22. 1. 2020, č. j. 5 Azs 356/2019 - 26, ze dne 13. 11. 2019, č. j. 3 Azs 81/2019 - 33, či ze dne 3. 10. 2018, č. j. 6 Azs 291/2018 - 25. Obdobně lze odkázat rovněž na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2019, č. j. 10 Azs 319/2019 - 25, ze dne 20. 2. 2019, č. j. 4 Azs 378/2018 - 32, ze dne 23. 8. 2019, č. j. 3 Azs 133/2018 - 50, nebo ze dne 5. 9. 2019, č. j. 5 Azs 392/2018 - 30.“
31. Soud má za to, že žalovaný nepopřel, že bez ohledu na konstatování určitého uvolnění režimu, jde v Uzbekistánu nadále o autokratický režim - *Uzbekistán nelze označit za zemi s vysokým stupněm demokracie* (str. 9 rozhodnutí žalovaného). Důvodem pro nepřiznání mezinárodní ochrany nebyla změna poměrů v zemi původu žalobce. Soudu není zřejmé, jaké žalobní tvrzení hodlal žalobce prokázat zprávou Human Rights Watch předloženou při jednání soudu dne 6. 9. 2023. Pokud tím hodlal prokázat existenci autoritářského režimu v Uzbekistánu, soud opakuje, že o tom nebylo sporu mezi účastníky. Pokud tímto hodlal důkazně podpořit relevanci tvrzeného azylového příběhu, potom by soud očekával s tím spojené konkrétní tvrzení, např. o tom, že zpráva o pronásledování muslimů praktikujících víru mimo státní kontrolu prostřednictvím vykonstruovaných trestních obvinění vyvrací žalovaným uváděné pochybnosti o tom, proč by státní moc atakovala žalobce, který není politicky aktivní a jinak nevystupuje proti státní moci, svou víru pouze praktikuje, není nijak více nábožensky angažován. Takto však žalobce v soudním řízení netvrdil. I kdyby však tvrdil, nemělo by to vliv na posouzení důvodnosti žaloby, jak dále uvedeno.
32. Žaloba s odkazem na rozsudek NSS č. j. 7 Azs 189/2021 - 23 uvádí, že žalovaný postupoval v rozporu se zásadou „v pochybnostech ve prospěch tvrzení žadatele o azyl“, jestliže žalovaný objektivně nezpochybnil důvěryhodný důkaz podložený azylový příběh žalobce. K tomu v žalobě uvedl, že není možné vyvozovat žádné závěry z faktu, že žalobce neměl potíže s vycestováním ze země původu. Místní orgány veřejné správy mají zájem o žalobcovu osobu za jeho přítomnosti na území Uzbekistánu, nikoli po tom, co se žalobce v důsledku nátlaku rozhodl pro emigraci. Dále že žalobce uvedl důvody pozdního podání žádosti o azyl, že takto učinil z důvodu neznalosti českého právního řádu. Při jednání soudu dne 6. 9. 2023, tedy po lhůtě k uplatnění žalobních bodů, aniž by se jednalo o rozhojnění dříve uplatněného konkrétního žalobního bodu, žalobce dále namítl nesprávnost úvahy žalovaného o relevanci nezažítí trestního stíhání žalobce.
33. Co se týče hodnocení výpovědi žadatele a posouzení azylového příběhu žalovaným, poukazuje soud na judikaturu Nejvyššího správního soudu ohledně důkazního standardu

„přiměřené pravděpodobnosti“. V rozsudku č. j. 4 Azs 250/2019 – 61 soud uvedl: „*Současně důkazní standard „přiměřené pravděpodobnosti“ se aplikuje nejen v rámci celkové úvahy o pravděpodobnosti pronásledování, ale nutně i na posouzení věrohodnosti jednotlivých dílčích tvrzení žadatele, která jsou posléze podkladem této celkové úvahy. To znamená, že pokud je přiměřeně pravděpodobné, že daná událost proběhla tak, jak tvrdí žadatel, žalovaný musí toto tvrzení vzít v potaz při celkovém posouzení žádosti o mezinárodní ochranu (viz výše citovaný rozsudek č. j. 5 Azs 66/2008 - 70). Z uvedeného plyne, že je na správním orgánu, aby prokázal či vyvrátil pravdivost žadatelových tvrzení, a to buď zcela nevyvratitelně zjištěním přesných okolností vážících se k jeho tvrzení, anebo alespoň s takovou mírou pravděpodobnosti, která nevyvolává zásadní pochybnosti o správnosti úsudku správního orgánu. Lze tedy konstatovat, že žalovaný nemůže ze svého posuzování vyloučit tvrzené skutečnosti např. pouze proto, že nelze vyloučit jiný průběh událostí než ten předestřený žadatelem či že existuje alternativní vysvětlení pro určité skutečnosti, které je stejně pravděpodobné. Pokud je byt' jen přiměřeně pravděpodobné, že tvrzení žadatele je pravdivé či že se určitá skutečnost udála tak, jak žadatel uvádí, žalovaný nesmí toto tvrzení prohlásit za nevěrohodné a vyloučit jej z dalšího posuzování; naopak, musí toto tvrzení vzít v potaz při celkovém posouzení odůvodněnosti žádosti a přiřadit mu patřičnou váhu. Žalovaný může zcela vyloučit z celkového posouzení pouze ta fakta, u nichž je postaveno téměř najisto, že se nestaly (tj. neexistuje ani přiměřená pravděpodobnost, že k nim došlo). Ostatní tvrzení musí být součástí celkového posouzení rizika pronásledování, kde jim bude přisouzena váha podle míry pravděpodobnosti, s jakou lze soudit, že odpovídají skutečnosti. Jiná situace je, pokud je žadatel nevěrohodný ve všech relevantních aspektech své žádosti; v tomto případě (a pouze v tomto případě) může žalovaný bez dalšího posoudit žadatele jako nevěrohodného a nemusí detailně posuzovat jeho jednotlivá dílčí tvrzení (viz výše citovaný rozsudek č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, nebo rozsudky NSS ze dne 4. 1. 2018, č. j. 10 Azs 254/2017 - 40, a ze dne 17. 4. 2019, č. j. 6 Azs 331/2018 - 34).“*

34. Soud má shodně se žalobou za to, že z realizace legálního vycestování ze země původu nelze bez dalšího dovozovat, že státní moc nemá zájem o žadatele o azyl. Není neobvyklé, že autoritativní režim realizuje boj s údajnými i skutečnými vnitřními nepřáteli tak, že je donutí vycestovat nebo jim to alespoň umožní (viz. Akce Asanace v ČSSR, kdy StB nutila příslušníky opozice k vycestování ze země). Žalobce sice tvrdí, že měl být nucen k přiznání za spáchanou vraždu, ale zároveň tvrdí, že takto měl být nucen z náboženských důvodů. Za taktových okolností nelze z pouhé legální možnosti žalobce vycestovat dovozovat ničeho. Nejde o okolnost, která by podporovala tvrzený azylový příběh, ale také ani o okolnost, která by jej zpochybnila.
35. Při pohovoru dne 1. 7. 2021 žalobce k dotazu žalovaného uvedl, že v ČR pobývá od 10/2017, avšak žádost o udělení mezinárodní ochrany podal až nyní, neboť teprve před rokem se dozvěděl o možnosti žádat o azyl. Soud má za to, že požadavek bezodkladnosti požádat o azyl nelze vykládat absolutně, vždy bude záležet na pobytových okolnostech žadatele na území mimo zemi původu a na okolnostech azylového příběhu. Pokud by byl žadatel oprávněn pobývat dlouhodobě mimo území země pobytu, nelze po něm natolik intenzivně požadovat, aby své obavy z návratu do země původu řešil pouze cestou mezinárodní ochrany. Pokud však žadatel přicestoval na území ČR bez pobytového oprávnění nebo jen na základě krátkodobého pobytového oprávnění, je porušení předpokladu bezodkladnosti podání žádosti o azyl zásadním důvodem pro zpochybnění důvěryhodnosti žadatele a jeho azylového příběhu, zejména pokud tvrzená újma má být velmi intenzivní, jako v případě žalobce. Žalobce tvrdí, že mu v zemi původu hrozí, že bude účelově obviněn ze spáchání vraždy. Bez ohledu na možnou výši trestu lze mít za to,

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

že žalobci dle jeho tvrzení hrozila zásadní újma, u které lze důvodně očekávat, že ji bude žalobce řešit ihned po vstupu na území ČR, resp. jiné bezpečné země. Žalobci bylo již 2x uloženo správní vyhoštění. První správní vyhoštění bylo předmětem soudního řízení u zdejšího soudu pod sp. zn. 1 A 36/2018 a druhé u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 33 A 2/2022. První správní vyhoštění bylo žalobci uloženo rozhodnutím Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy ze dne 29. 11. 2017, č. j. KRPA-380978-23/ČJ-2017-000022 ve spojení s rozhodnutím Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 3. 4. 2018, č. j. CPR-1187-8/ČJ-2018-930310-V246. Žaloba byla zamítnuta rozsudkem Městského soudu v Praze č. j. 1 A 36/2018 – 28, kasační stížnost byla zamítnuta rozsudkem Nejvyššího správního soudu č. j. 9 Azs 233/2018 – 51.

36. Z rozsudku č. j. 1 A 36/2018 – 28 vyplývá, že žalobce se dne 18. 10. 2017 dostavil na cizineckou policii za účelem řešení svého již neoprávněného pobytu. Žalobce předložil cestovní pas Uzbekistánu, v němž se nacházelo schengenské vízum typu C vydané pro návštěvu Francie, počet vstupů 1, délka pobytu 15 dnů s platností od 28. 9. 2017 do 28. 10. 2017. Dále se v něm nacházelo jediné vstupní razítko ze dne 3. 10. 2017. Se žalobcem bylo zahájeno řízení o správním vyhoštění a byl s ním sepsán protokol o výsledku účastníka správního řízení za přítomnosti tlumočníka a právního zástupce žalobce. Žalobce odmítl odpovídat na správním orgánem položené otázky a uvedl, že se k celé věci vyjádří prostřednictvím svého právního zástupce do 10 dnů. Žalobci svědčilo velmi krátké pobytové oprávnění a neměl tak jakékoliv legitimní očekávání, že nedojde k brzkému návratu do země původu. Lze proto klást k tíži žalobce, že bezprostředně po vstupu do Francie nebo České republiky v roce 2017 nepožádal o mezinárodní ochranu, případně během prvního správního řízení o vyhoštění neuvedl okolnosti, které by se týkaly jím tvrzeného azylového příběhu v rámci zjišťování překážek vycestování. Žalobce byl ve správním řízení zastoupen advokátem, čímž je popřeno tvrzení žalobce o neznalosti institutu mezinárodní ochrany, jestliže již v roce 2017 vyhledal právní pomoc advokáta. Současný právní zástupce žalobce jej zastupoval nejpozději v soudním řízení proti vyhoštění (žaloba byla podána právním zástupcem dne 18. 4. 2018). Tvrzení žaloby o absenci právního zastoupení ve správních řízeních do podání žádosti o azyl je nepravdivé. I kdyby žalobce nebyl již dříve zastoupen advokátem, nebylo by jeho tvrzení o neznalosti možnosti požádat o azyl irrelevantní, neboť jde o dospělou osobu dostatečně orientovanou v principech vycestování, jestliže byl schopen ze země původu vycestovat a také se následně dostavit na cizineckou policii. Bez znalosti jakékoliv právní úpravy by se zřetelem k jím tvrzené intenzitě újmy bylo více než očekávatelné, že by se snažil svou situaci řešit jinak než nelegálním pobytem, jakkoli případ žalobce prokazuje, že i tato strategie je co do faktického stavu velmi účinná., jestliže na základě krátkodobého víza s dobou pobytu na 15 dnů s 1 vstupem dne 3. 10. 2017 se žalobce nadále zdržuje na území ČR, a to k danému okamžiku dokonce legálně díky fikci pobytového oprávnění po dobu soudního řízení.
37. Výše uvedené okolnosti vstupu na území ČR a zásadní prodleva při požádání o mezinárodní ochranu zakládají důvod zpochybňující věrohodnost tvrzeného azylového příběhu žalobce, a to natolik intenzivně, že rozhodnutí žalovaného ob stojí bez ohledu na další důvody pro nepřiznání mezinárodní ochrany uvedené v rozhodnutí žalovaného, jestliže azylový příběh žalobce je prokazován pouze jeho tvrzením. Tedy i bez ohledu na to, že úvaha žalovaného ohledně relevantnosti absence zahájení trestního stíhání je nezákonná, neboť lze přisvědčit opožděně uplatněné žalobní námitce o irelevantnosti absence trestního stíhání ve vztahu k tvrzené hrozbě jeho zahájení. Jakkoli nebylo zahájeno trestní stíhání vůči žalobci, nelze vyloučit, že, v případě věrohodného tvrzení, by

po jeho návratu represivní složky mohly ze stejných důvodů trestní stíhání zahájit (soud pomíjí potencionální možnost zahájení trestního stíhání vůči uprchlému). Soud však shodně se žalovaným dospěl k závěru, že azylový příběh žalobce je nevěrohodný z důvodů podání žádosti o mezinárodní ochranu po dlouhodobém neoprávněném pobytu na území ČR. Pokud je azylový příběh nedůvěryhodný, žalobce nebyl vyslýchán za účelem vynuceného přiznání k vraždě z důvodu jeho náboženského vyznání, a tudíž mu žádná újma, tedy ani zahájení trestního stíhání z důvodu jeho víry nehrozí.

38. Obdobně soud považuje za nesprávný závěr žalovaného o tom, že žalobce si měl stěžovat na postup policistů, přestože se mělo jednat o úkony tajné policie a státní moc v Uzbekistánu nese znaky autoritářského režimu. Za takových okolností, i bez žalobcem při soudním jednání předložené zprávy Human Rights Watch, nelze předpokládat účinnou nápravu v rámci státní moci v Uzbekistánu. Přes tuto další dílčí nezákonnost však i nadále ob stojí závěr žalovaného o neudělení mezinárodní ochrany díky prokázání nevěrohodnosti azylového příběhu z důvodu prodlevy podání žádosti o azyl. Soud dané, nad rámec žalobních bodů, uvádí proto, aby tímto poukázal na obsah žaloby a vázanost soudu obsahem žaloby. Pokud soud provádí úplný přezkum rozhodnutí žalovaného na základě pouhých obecných žalobních bodů, sám ze své činnosti musí podrobit testu zákonnosti jednotlivé úvahy žalovaného, aniž by takto žalobce tvrdil, čímž soud ztrácí funkci nezávislého arbitra a stává se jednou ze stran sporu, což je nepřípustné.
39. Je-li žalovaný, resp. jím tvrzený azylový příběh nevěrohodný, nejsou dány podmínky pro udělení mezinárodní ochrany z důvodu pronásledování, neboť žalovaný účinně zpochybnil existenci tvrzeného pronásledování, tedy i obavu z neexistujícího pronásledování.
40. Soud posoudil nově tvrzenou okolnost narození dítěte žalobce dne 26. 8. 2023. Jelikož se jedná o dítě bez českého státní občanství s matkou bez českého státního občanství, o dítě narozené po dlouhodobém pobytu žalobce na území ČR bez pobytového oprávnění, není faktický stav pobytu dítěte na území České republiky natolik územně fixovanou okolností, aby zásah do práv žalobce i dítěte na rodinný život spočívající v důsledcích neudělení azylu žalobci byl příčinnou udělení mezinárodní ochrany, kdy soud konstatuje, že od 1. 7. 2023 zákon o azylu nedefinuje vážnou újmu jako vycestování cizince v rozporu s mezinárodními závazky České republiky (§ 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu ve znění do 30. 6. 2023). Žalobce může realizovat svůj rodinný život v zemi původu, zároveň může být otázka jeho rodinné vazby předmětem nového řízení o správním vyhoštění tak, aby dočasně nedošlo k jeho vyhoštění. Ve správním řízení také může správní orgán učinit další šetření, zda žalobce je skutečně otcem dítěte.
41. K zohledňování zájmu dítěte v řízení o mezinárodní ochraně Nejvyšší správní soud uvedl, že „jakkoli je zájem dítěte dle čl. 3 citované Úmluvy předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí a státy, které jsou smluvní stranou úmluvy, jsou povinny zajistit, aby dítě nemohlo být odděleno od svých rodičů proti jejich vůli (čl. 9 Úmluvy), nelze tyto principy samy o sobě podřadit pod další, nad rámec zákonem o azylu stanovené důvody pro udělení mezinárodní ochrany a správní soud nemá žádnou zákonnou možnost zrušit žalobou napadené rozhodnutí s odvoláním na výše uvedené principy“ (srov. rozsudek NSS ze dne 5. 11. 2008, č. j. 9 Azs 14/2008 - 57; dále např. ze dne 23. 5. 2018, č. j. 6 Azs 67/2018 - 29). Opakovaně též konstatoval, že „nelze přisvědčit (...), že v řízení o azylu se zkoumá nejlepší zájem dítěte. Nejlepší zájem dítěte se totiž zkoumá (posuzuje) ve vztahu k přiměřenosti správního vyhoštění stěžovatelky (či obecně v pobytových otázkách a s tím souvisejících řízeních). Tato otázka v azylovém řízení z povahy věci, dle ustálené

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

judikatury, nenachází své místo“ (srov. usnesení NSS ze dne 27. 9. 2016, č. j. 6 Azs 166/2016 - 28, ze dne 24. 9. 2020, č. j. 1 Azs 49/2020 - 32, ze dne 4. 11. 2020, č. j. 1 Azs 273/2020 - 24, ze dne 7. 6. 2021, č. j. 1 Azs 76/2021 - 41, či ze dne 23. 6. 2021, č. j. 1 Azs 103/2021 - 27). Pokud se jedná o respektování práva na rodinný a soukromý život ve smyslu čl. 8 Úmluvy, nelze jej chápat jako neomezený závazek státu akceptovat volbu cizince ohledně země společného pobytu s rodinou (srov. usnesení NSS ze dne 22. 1. 2020, č. j. 6 Azs 163/2019 - 44). Za zcela výjimečných okolností by zásah do soukromého a rodinného života mohl být důvodem pro udělení doplňkové ochrany (srov. usnesení NSS ze dne 17. 6. 2015, č. j. 1 As 84/2015 - 24), o takový případ však nepůjde, může-li cizinec a jeho rodina vést svůj soukromý a rodinný život v jiné zemi, například v domovském státě (srov. usnesení NSS ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 Azs 167/2016 - 25), nebo má-li možnost legalizovat svůj pobyt podle zákona o pobytu cizinců (srov. rozsudek NSS ze dne 21. 5. 2010, č. j. 6 Azs 5/2010 - 57, či usnesení NSS ze dne 21. 4. 2010, č. j. 9 Azs 3/2010 - 62).

42. Narození dítěte žalobce tak z hlediska udělení mezinárodní ochrany je bez právní relevance a nezakládá podmínky pro udělení doplňkové ochrany žalobci.
43. Na základě výše uvedeného soud žalobu zamítl pro nedůvodnost uplatněných žalobních bodů. Žalobce požádal o mezinárodní ochranu výlučně z důvodů vyloučení realizace správního vyhoštění, jedná se tak o účelové zneužití mezinárodní ochrany za účelem získání pobytového oprávnění.
44. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce ve věci úspěch neměl, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží. Žalovanému náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Pokud svým významem kasační stížnost podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 6. 9. 2023

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

Mgr. Kamil Tojner v. r.
soudce

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.